

MIDA PEAB TEADMA KOONDAMISEST

MILLAL ON ÕIGUS TÖÖTAJA KOONDADA

Koondamisega on tegemist siis, kui töömahu vähenemine, töö ümberkorraldus, sellel tööil töötanud töötaja tööle ennistamine või muu põhjus tingib töö lõppemise.

PEA MEELES: KOONDAMINE ALGAB KIRJALIKUST KOONDAMISTEATEST JA LÕPEB TÖÖLEPINGUS LÕPETAMISE KANDE TEGEMISEGA

Seadus kohustab tööandjat töölepingu lõpetamisest koondamise tõttu kirjalikult ette teatama.

Etteteatamise aeg sõltub tööandja juures töötatud ajast:

- kuni 5 aastase töötamise korral   2 kuud
- 5 – 10 aastase töötamise korral   3 kuud
- üle 10 aastase töötamise   4 kuud

Etteteatamise tähtaeg hakkab kulgema kirjaliku teatise kättesaamise päevale järgmisest päevast.

Seaduses ettenähtud lühema etteteatamise korral on tööandja kohustatud hüvitama iga tööpäeva, mille võrra töötajale vähem ette teatati.

Töölepingu lõpetamisest ette teatamisega koos on tööandja kohustatud pakkuma võimaluse korral teist tööd. Teist tööd on kohustus pakkuda siis, kui:

- teine töö on realselt olemas
- töötajal on teise töö tegemiseks piisavad teadmised ja oskused

Töötajal on õigus teine töö vastu võtta või sellest keelduda. Teise töö vastuvõtmisel töösuhe jätkub, töölepingusse tehakse vaid vastavasisulised muudatused. Teise vastuvõtmisest keeldumise korral lõpetatakse töötajaga tööleping koondamise tõttu etteteatamise tähtaja möödumisel

Töötukassast hüvitise saamiseks on vaja esita tööleping, milles on kanne töölepingu lõpetamise aluse kohta

Töölepingu seadus sätestab, et Tööandja teeb töölepingu lõpetamise kohta lepingusse kande, milles näidatakse lepingu lõpetamise aluse formuleering viitega seaduse paragrahvile, lõikele ja punktile, samuti töölepingu lõpetamise päev, töötajale või tööandjale hüvituse maksmine ja lepingu järgi saadu tagastamine.

Kui töötajaga jäi mingil põhjusel kirjalik tööleping sõlmimata, siis töösuhete lõppemisel tuleb tööandjalt nõuda kirjalikku õiendit, milles näidatakse, kellena ja kui kaua töötaja selle tööandja juures töötas. Kirjalik õiend on vaja esitada Töötukassasse töötuskindlustuse hüvitise saamiseks

KUI TÖÖANDJA EI TÄIDA SEADUSEST TULEVENEVAID NÕUDEID, SAAB PÖÖRDUDA TÖÖVAIDLUSKOMISJONI POOLE

MIS ON TÖÖVAIDLUS?

Töövaidlus on töösuhete poolte – töötaja ja tööandja – vahel töösuhete õigusakti, haldusakti või tööandja kehtestatud eeskirja kohaldamisel tekkinud lahkarvamus, mida ei ole olnud võimalik lahendada kokkuleppe teel. Töövaidluse lahendamiseks võib pöörduda töövaidluskomisjoni või kohtusse. Töövaidluskomisjoni otsus on täitmiseks kohustuslik. Otsusega mittedõustumisel on õigus pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks kohtusse. Töövaidluse lahendamist töövaidluskomisjonis reguleerib individuaalse töövaidluse lahendamise seadus.

Avalduse esitamine töövaidluskomisjonile (TVK-le)

Avaldus esitatakse kirjalikult kahes eksemplaris töötaja töökohajärgsele TVK-le. Kui töötaja töökohajärgses maakonnas TVK-d ei ole, võib avalduse saata kohaliku inspeksiooni või esitada töökohajärgse maakonna tööinspektorile. Kui töötaja töökoht on töölepingus kindlaks määratud mitut maakonda hõlmavas piirkonnas, esitatakse avaldus tööandja asukohta- või elukohajärgsele töövaidluskomisjonile.

Töövaidluskomisjonile esitatavas avalduses märgitakse järgmised andmed:

- 1) töövaidluskomisjoni nimi, kuhu avaldus esitatakse;
- 2) avalduse esitaja nimi või nimetus, isiku- või registrikood, töökoht, elu- või asukoht ja sidevahendite numbrid;
- 3) isiku nimi või nimetus, kelle vastu nõue esitatakse, tema isiku- või registrikood, elu- või asukoht ja sidevahendite numbrid;
- 4) avaldaja selgelt ja ühemõtteliselt väljendatud nõue, rahalise nõude korral näidatakse nõudesumma;
- 5) nõude aluseks olevate asjaolude kirjeldus, millega nõuet põhjendatakse, ja nõude õiguslik alus;
- 6) dokumentaalsed tõendid, millega nõuet põhjendatakse.

Kui avaldusele lisatakse dokumentaalsed tõendid, märgitakse need avalduses lisadena.

Avalduse esitamisetähtajad:

- üldine tähtaeg on neli kuud;
- töölepingu lõpetamise õigsuse vaidlustamise nõude esitamise tähtaeg on üks kuu.
- palga maksmise nõude esitamise tähtaeg on kolm aastat (ITLS § 6).

Tähtaja kulgemine algab päevast, mis järgneb päevale, mil töösuhte pool sai teada või pidi saama teada oma õiguste rikkumisest.

Nendele ja muudele töösuhetest tulenevatele küsimustele vastuse saamiseks võib helistada Tööinspeksiooni juristi infotelefonile

TÖÖINSPEKTSIOONI JURISTI INFOTELEFON

Telefoninumbri **640 6000** antakse infot Tööinspeksiooni järelevalvatavate õigusaktide rakendamisel tekkinud küsimustele. Infotelefonis vastab jurist töölepingut, töö- ja puhkeaega, puhkust, palka ja töökeskkonna ohutust, samuti kollektiivseid töösuhteid puudutavatele küsimustele.

Infotelefonis ei vastata ega anta lahendusi töösuhetes tekkinud lahkarvamustele.

Keerulisemates küsimustes ja pikemat selgitust vajaval helistajatel on soovitatav pöörduda kohaliku inspeksiooni. Põhja inspeksiooni juristi vastuvõtule on vajalik eelregistreerimine telefonil 626 9430.

Soovitused infotelefonile helistajale:

- tee enne helistamist endale selgeks küsimus, millele soovid vastust;
- püüa helistamisel sõnastada küsimus võimalikult arusaadavalt;
- küsi üks küsimus korraga ja kuula ära vastus;
- kuula ära vastaja täpsustavad küsimused;
- küsi ainult seda, mida tööpoolest on vaja teada saada;
- väldi helistamist kellegi palvel ehk soovita tal endal helistada;
- väldi probleemiga seotud pikka tausta selgitust, et anda võimalus ka teistel küsida;
- ära lasku vastajaga diskussiooni;

Infotelefon töötab **igal tööpäeval kella 10.00 -15.00**

Kui küsimus on pikem või vajab põhjalikumat selgitust, on soovitatav tulla juristi vastuvõtule

TÖÖINSPEKTSIOONI JURISTI VASTUVÕTT

Kodanike vastuvõtt Põhja inspeksioonis (Gonsiori 29, Tallinn)

Töösuhetes: tööinspektor-juristid 1. korrusel E-N kell 9:00-15:00

Tööandjate vastuvõtt Põhja inspeksioonis (Gonsiori 29, Tallinn)

Töösuhetes tööinspektor-juristid 1. korrusel E-N kell 9:00-15:00

Kodanike vastuvõtt Lõuna inspeksioonis (Teguri 37, Tartu)

Töösuhetes tööinspektor-juristid tööpäeviti kell 9.00-12.00. Eelregistreerimine tel. 7366191, 7366190

Kodanike vastuvõtt Ida inspeksioonis (Malmi 2b, Jõhvi)

Töösuhetes tööinspektor-juristid tööpäeviti kell 9.00-12.00. Eelregistreerimine tel. 33 71 112

Kodanike vastuvõtt Lääne inspeksioonis

Töösuhetes tööinspektor-jurist E kl. 13-16 (Esplanaadi 10, Pärnu). Eelregistreerimine tel. 447 1521
Töösuhetes tööinspektor-jurist T kl. 24-16; N kl. 9-12 (Jaama 13, Haapsalu). Eelregistreerimine tel. 472 4131

Töösuhetes tööinspektor-jurist E kl. 9-16 (Tallinna 18, Paide). Eelregistreerimine tel. 385 0239
Töösuhetes tööinspektor-jurist R kl. 9-12 (Tallinna mnt 14, Rapla). Eelregistreerimine tel. 485 5963
Töösuhetes tööinspektor-jurist E kl. 10.-12; 14-16 (Lossi 12, Kuressaare). Eelregistreerimine tel. 453 6941

Täpsem info vastuvõtuaegade kohta Tööinspeksiooni kodulehel www.ti.ee

Tööseaduste rakendamisel tekkinud küsimustele leiab vastused ka Tööinspeksiooni kodulehel rubriigis Küsimused ja vastused**KÜSIMUSTE-VASTUSTE RUBRIIK TÖÖINSPEKTSIOONI KODULEHEL**

Tööinspeksiooni kodulehel www.ti.ee on küsimuste-vastuste rubriik, kust leiab vastused enamlevinud küsimustele erinevate seaduste lõikes:

- Töö-ja puhkeaja seadus
- Puhkuseseadus
- Palgaseadus
- Töölepingu seadus

TÖÖVAIDLUSKOMISJONID**Põhja inspeksiooni töövaidluskomisjonid:**

Töövaidluskomisjon I Kuhlbari 1, 10128 TALLINN
tvk1.tallinn@ti.ee info tel. 600 0330, faks 600 0339

Töövaidluskomisjon II Kuhlbari 1, 10128 TALLINN
tvk2.tallinn@ti.ee info tel. 600 0330, faks 600 0339

Töövaidluskomisjon III Kuhlbari 1, 10128 TALLINN
tvk3.tallinn@ti.ee info tel. 600 0330, faks 600 0339

Lõuna inspeksiooni töövaidluskomisjonid:**Tartu töövaidluskomisjon I**

tvk1.tartumaa@ti.ee

Teguri 37, 50107 TARTU

faks: 736 6188

Avalduste vastuvõtt E-R 9-12

Tartu töövaidluskomisjon II

tvk2.tartumaa@ti.ee

Teguri 37, 50107 TARTU

faks: 736 6188
Avalduste vastuvõtt E-R 9-12

Võru töövaidluskomisjon

tvk.vorumaa@ti.ee

Lembitu 2a, 65608 VÕRU

faks: 782 3016

Avalduste vastuvõtt T 13-16 ja N 9-12

Ida-inspeksiooni töövaidluskomisjonid

Narva töövaidluskomisjon

Malmi 5A, 20309 NARVA

tvk.narva@ti.ee

Rakvere töövaidluskomisjon

Tallinna tn. 12, 44306 RAKVERE

Faks: 322 3959

tvk.laane-virumaa@ti.ee

Lääne inspeksiooni töövaidluskomisjonid

Pärnu töövaidluskomisjon

Esplanaadi 10, 80010 PÄRNU

Faks: 447 1523

tvk.parnumaa@ti.ee

Saaremaa töövaidluskomisjon

Lossi 12, 93816 Kuressaare

tvk.saaremaa@ti.ee